

Velja po pošti:

za celo leto naprej ... K 30—
za en mesec ... 250
za Nemčijo celotno ... 34—
za ostalo inozemstvo ... 40—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej ... K 22—
za en mesec ... K 230
V upravi prejeman mesec ... 2—

Sobotna izdaja:

za celo leto ... K 7—
za Nemčijo celotno ... 8—
za ostalo inozemstvo ... 12—

SLOVENEC

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74.

Križa.

Poskus, da se sestavi iz velikih parlamentarnih strank vsaj do jeseni veliko ministrstvo, katero bi se opiralo na močno in zanesljivo večino, da počažemo svetu svoje demokratično prepričanje in da rešimo svoje ustanove in mogoče še važnejše finančne probleme na podlagi ljudske volje, ti poskusi se niso obnesli. Sreča ni imel ne baron Beck, ravno tako je nima pl. Seidler, ker so stranke, ki imajo večino, nepopolnopravljive in nečejo biti zadovoljne le z novim ometom na staro dualistično in kronovinsko opečo, ampak zahtevajo novo zgradbo, kjer bo dovolj prostora za vse. Da se trenutni neuspeh nekoliko prikrije, zato naj prevzame vodstvo države zopet provizorna uradniška vlad, da spravi vsaj najnujnejše »državne zahteve« pod krov in ljudje, ki bi radi veljali za duhovite, bodo zopet povravili staro frazo o definitivnem provizoriju v Avstriji.

Križa, v kateri živimo, ni navadna kriza, ampak nekoliko več. Popolnoma umevati se da le, če pogledamo precej daleč nazaj v preteklost.

Avstrijska kriza je stara toliko, katero naša ustava. Ljudje, ki so nam zvarili tisti nesrečni dualistični produkt, so postavili državni temelj na prhek pesek zgodovinskih lažij namesto na solidno in trdno podlago dejanjskega stanja. Oni niso hoteli gledati s svojimi očmi stvari, kakršne so in jih niso hoteli umevati z zdravim razumom, ampak gledali in presojali so položaj z načniki svojih pobožnih želja. Vsak človek je videl v monarhiji deset narodov, oni so videli samo dva; vsak človek z zdravim razumom bi bil rekel: če hočete imeti v svoji hiši deset zadovoljnih strank, jim napravite vsem čedna in zadovoljiva stanovanja — ne, oni tega niso hoteli, ampak zahotelose jim je samo po dveh velikih stanovanjih, vsi drugi pa naj bi bili skromni in ponizni gostači, katere se da pologoma odriniti v zakoten zapeček, dokler ne izumrjo. Strogo izveden birokratični sistem naj bi bil redilni sok, ki bi oživil in hranil udejstvitev takih in podobnih želja in gradil na eni strani nemški, na drugi strani pa medjarski dom. Lepe ustanove določbe, katere bi izkorisčal lahko še kdo drugi v svoj prid, so bile preračunane samo za svet, za mamilno slepilo, češ, da bodo ljudje verjeli, da imamo res za vse narode pravično in res demokratično ustavo; doma pa naj bi skrbela birokratska uprava, da poželjivost prezrtih narodov po polno obloženi mizi državnih pravic ne zraste do neba, ampak počasi uvane in zamre. Lep načrt, nič ne rečemo; ampak do skrajnosti nepolitičen in škodljiv ne za tiste, katere naj bi bil udrušil, ampak za one same, ki so ga ustvarili in čuvati in gojili do danes.

Narodi ne umirajo čez noč. Niti avstrijski ne. Res, da nas je dolgo tlačila neznašna mora birokratike sistema, da so nas upravljali (in nas še) zvečine tuji, da so nas vzbudili, sodili, nam nalagali davke, pri nas in nad nami gospodarili po svoji volji, nam lvali v srca tuje čuvstvovanje in pojili naše možgane s tujim mišljenjem — pa umrli nismo. Umrali mogoče, vsaj na videz. V resnici je pa živila in tlela v naši notranjosti jaka in nezatorna sila, počasi se je vzbudila naša odporna moč in pričel se je boj. Z bojem vred pa tudi avstrijska kriza: na eni strani boj za nemško nadvlado, na drugi pa boj za ravnopravnost, boj za pravico in resnico, boj za pripoznanje dejanjskih razmer, boj za obstanek in življenje na solncu. Ta boj je rodil nešteto križ, vladnih, parlamentarnih, deželnozbornskih in osrednjih, ministri so padali in vstajali; uradništvo se je menjavalo in kar je še križnih znakov, a vse lahko zvedemo nazaj na enostavno formulo: kriza avstrijskega ustanovega problema: na eni strani nemška manjšina in

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun pošte hranišča avstrijske št. 24.797, ograke 26.511, bosn.-her. št. 7563. — Upravniki telefona št. 188.

gospodarstvo, na drugi pa slovanska večina postavljena v ozadje.

Da se državne krize, kakor je avstrijska, ne dajo reševati v par dneh, je umevno. Vsaka dobra reč potrebuje časa, da dozori, in potrebuje ljudi, ki sad utrgajo ali vsaj drevo potresejo. Taki časi in taki ljudje pa stopajo na plan, kadar izbruhnejo ali revolucije ali pa — vojska. To imamo; žalibog da že tri dolga leta. Vojska bo rešila tudi avstrijski problem. To uvidevajo vsi; gre se samo še za to, kako in na katero stran.

Pololetja ustanovega življenja na podlagi nesrečnega in za monarhijo naravnost pogubnega dualističnega zistema, pod česar pokroviteljstvom in mogočno zaslonbo je nemštvu nedogledno napredovalo, je avstrijske Nemce omamilo. V tej dolgi dobi so se tako uživeli v svojo vodilnem vlogo v državi in postal tako trdno prepričani in uverjeni, da je samo in zgolj nemštvu že država, da so nemški narodni cilji tudi že državni cilji, da so oni sami državen in sicer edin državen element, vse drugo pa tuja primes in nepotreben plevel, katerega je treba v interesu nemškega napredovanja izčistiti in iztrebiti, da se danes res težko sprizaznijo z novim časom; ki jim je ustvaril popolnoma nov položaj. Ob začetku vojne je doseglo naše nemštvu vrhunc svojega narodnognega poleta in v nedaljini bodočnosti je videlo že uresničenje svojih ciljev. Samozavest njihova je rastla od dne do dne, od zmage do zmag. In danes? »Die Träume, sie sind dahin! — je zastokala »Tagespošta«, ko je odločen nastop iz dolgoletne letargije probudeče se slovanske večne dokazal, kdo in kje je večina. To je kontrast, kakršnega ne bi bil nikdar nihče pričakoval in prav nič ni čudno, če je nemštvu danes vse zbegano in nemška vladā ūnjim vred.

Da reši svoje gospodstvo ali vsaj prvenstvo v državi, sega naše nemštvu obupno po vsaki rešilni bilki in nemško časopisje se lovi za argumenti po vseh kotih, da bi našli kod kakšno pripravno formulo za utemeljevanje svojih zahtev. Nervoznost je očividna na vseh straneh. Vlada sega po Rennerjevih teorijah, da vsaj nekaj reši, to je stare kronovine; časopisje se ustanovnim vprašanjem izumika, kadar so na vrsti in pravi, »da so bolj važna finančna vprašanja, ki se tičejo vsakega žepa, kakor da drugi ljudje tega ne vedo; danes branijo okrožja, jutri pa historično-politične enote; danes se vnemajo za centralno viadano državo, jutri za kronovine, potem zopet za narodno avtonomijo, kakor ravno nanese dan. To raztreseno in nemirno hlastanje od principa do principa je nedvomno izraz očividne zadrege in najboljši dokaz, da je sedanji štadij kronične avstrijske križe zadnji pred končno rešitvijo; provizorij je na potu, — da odpotuje za vedenje. V tem tiči veliki pomen sedanje križe in v primeri s tem stopa vprašanje, ali bomo dobili parlamentarno ministrstvo ali le delavno večino za rešitev državnih potreb, bolj v drugo vrsto.

Hrvatje in Ogrji.

Hrvaški sabor je v soboto, dne 4. avgusta nadaljeval svojo indemnitetno debato. Ob tej priliki je govoril, kakor smo že omenili, več ur posl. seljačke stranke Radić v imenu celokupnega opozicionalnega bloka, katerega tvorijo Starčevičeva stranka prava, frankovci in kmečka stranka. Svoj govor je Radić končal z izjavo, da bodo doživelji združeno domovino Hrvatsko, ki se mora spojiti s slovenskim ozemljem v Avstriji; istotako se morata priklopiti Hrvatski tudi Bačka in Banat, ker narodno ujedinjenje ne sme obstati pred Dravou in Donavo.

Zato svojo izjavo je dobil Radić od podpredsednika hrvaškega sabora Magdića oster ukor. Posebno ga ta ukor ne bo bolel, kakor ga tudi ne bodo strašile grož-

nje z ostromi odredbami. Magdić je moral nekoliko poropotati že iz formalnih ozirov, da bi ga bilo pa posebno prijelo pri srcu in da bi bil čutil kako notranje bolest ob Radičevi izjavji za hrvaško-slovensko edinstvo, to se nam pa ne zdi ravno verjetno, ker mu je ideja kot taka že tako dobro znana, da se ne more več razburjati, če jo kdo ponavlja.

Toliko bolj se je pa razburila ogrska gospoda. Nedeljski »Pester Lloyd« imenuje idejo hrvaško-slovenskega edinstva in pa združitev Bačke in Banata s Hrvatško »eine Hirverbrannheit«, »verrückte und verbrecherische Aspirationen«, »systematische Brandstiftung«, »tollster und gefährlichster Umsturz«, vpije po policiji, kliče na pomoč bana in koalicijo in pozivlje ogrskega ministrskega predsednika, naj napravi pravočasen red ne samo v hrvaškem saboru, ker bi utegnile inake take besede raznetiti celo hrvaško deželo in prodreti v najširše sloje, ampak pritisne naj tudi v vso silo na avstrijsko vlado, da bo zamašila jugoslovanskemu klubu usta, ker obstoji čisto gotovo zveza med zadnjimi pojavi v Avstriji in v hrvaškem saboru. Nato pa nadaljuje: »Kar se je držnil danes gospod Radić oznanjevati v Zagrebu, to je proglašil že pred tedni dr. Korošec v avstrijski zbornicu kot politiko Jugoslovanskega kluba. Kaj tacega je smel narediti, kaj tacega izreči čisto odkrito, da se mora Kraljevina sv. Štefana dati nekoliko obstrici na korist velike, edine, samostojne jugoslovanske države, ne da bi se bil čutil avstrijski ministrske predsednik primorana, proti taki domnevni izreči svoj »geharnisch« protest. Mi ne vemo, če je grof Esterhazy svojemu avstrijskemu tovarišu dal kaj pod nos, zakaj tega ni storil. Na vsak način je ostal »nos« brez posledic, kajti g. Korošec je bil na to dvakrat povabljen od avstrijskega ministrskega predsednika, da vstopi v njegov kabinet, in če danes ni aktiven minister, se mora to pripisovati ne volji avstrijskega vodilnega državnika, da takega politika, ki javno pripoznava, da se morajo dežele ogrske krone razkosati, sprejme med svoje sodelavce, ampak samo dejstvu, da dr. Korošec ponudbe ni vzprejel. Ali sme grof Esterhazy gledati to početje s prekrižanimi rokami? Zadnji čas bi že bil, da napravi ogrska vlada konec tem čudnim rečem z energičnim nastopom. Da Radić ponavlja v hrvaškem saboru to, kar se je predvrnil povedati g. Korošec v avstrijskem parlamentu, to je opomin na ogrsko vlado, da enkrat na Dunaju in v Zagrebu postavi na dnevni red vprašanja, na katera se ne da več zavlačevati odgovora.«

Mi pravimo na to: Preberite našo deklaracijo od 30. maja, pa boste vedeli vse in se ne boste čudili, da je zahteval tudi Radić popolno emancipacijo od Ogrske, odstranitev mažarskih šol iz hrvaškega ozemlja in za mažarske uradnike na Hrvaškem — slovo.

Jugoslovani in Italija.

Jugoslovansko vprašanje je stopilo zadnje čase zopet z vso silo na dan. Znano je, da vladajo tozadne med Italijani in med sporazumom ne samo različni nazori, ampak resna nasprotja. Radi tega so Italijani zelo nervozni in v isti senci, ko napadajo Avstrijo, besnijo proti Jugoslovaniom. »Neue Zürcher Zeitung« z dne 3. avgusta piše med drugim: Za predpogoj rešitve avstrijskega vprašanja v smislu Italije smatra sporazum potreben popoln sporazum med Italijo in Jugoslovani, ki so potom Srbije in Črnegore v sporazušu tudi zastopani. Tudi Italijani si semi niso na jasnom, kaj hoče ob Adrijiju. Tozadne obstoje v Italiji ne soglašajo, piše »Corriere della Sera«, da nima z dogovori med ententinimi državami nič skupnega. Jugoslovanski načrt obsegata izključno velesrbske načrte, ki bodo na vsak način provzročili skrbi in odporn. Ne glede na gospodarska in kulturna nasprotna, ki ločijo Srbe in pa Jugoslovane monarhije, odklanjajo zadnji vsako misel za odpad in so še zadnji čas doprinesli nedvomljive dokaze za svojo zvestobo do monarhije.

Nimi mejami v Alpah in ob Adrijiju. Demokratične stranke pa hočejo doseči popoln sporazum med Jugoslovani in se odrekajo aneksiji Dalmacije in južne Tirolske. Ruska revolucija je zadnjo skupino pokrepila.

Klub vedno jasnejši tendenci iskanje sporazuma z Jugoslovani in jim iti na roko v vsakem oziru, obstojijo razne jezikovne težkoči v Istri na Reki in Dalmaciji. — Tako »N. Z. Ztg.«, ki jasno osvetljuje italijanske težnje. Le naj nas pustijo Jugoslovane pri miru. Jugoslovansko ljudstvo smatra za največjo nesrečo, ako bi prišao pod Italijo. Načelo samodoločevanja narodov mora ubiti laške imperialistične težnje. Bodenost avstrijskih Jugoslovov je v Avstriji, v svobodni zvezni državi svobodnih narodov pod habšburškim zezlom.

Pašičevi načrti.

Lugano, 5. »Corriere della Sera« piše: Manevri, ki jih uganja Pašić za ustanovitev jugoslovanske države, izvirajo iz osebnih motivov. Okrepiti hoče zopet svoje stališče, ki je bilo vsled zadnjih dogodkov nekoliko omajano. Vendar pa avstrijski Jugoslovani tega ne odobravajo.

Dogovor med Pašičem in Trumbičem.

Budimpešta, 6. Iz Lugana poročajo listu »Az Est«: Srbski ministrski predsednik Pašić in ubegli dalmatinski poslanec dr. Trumbič sta v Parizu podpisala pogodbo, v kateri gre za ustanovitev svobodne jugoslovanske države pod žezlom dinastije Karagiorgjević. Sopodpisana sta londonski jugoslovanski odbor in srbsko kraljestvo oziroma dinastija Karagiorgjević. Ta nova država bi v smislu pogodbe obsegala vse srbsko-hrvatsko-slovensko ozemlje s približno 12 milijoni prebivalcev. Nameravana ustavna oblika je federacija treh skupin jugoslovanskega naroda na podlagi polne avtonomije v jeziku (dialektu), kulturnih in verskih vprašanjih. Splošna, enaka, tajna, proporcionalna volilna pravica in iz izišli parlament bi bila vez med temi jugoslovanski skupinami v državi. Ta pogodba nadalje povedanja, da jugoslovanska država noče obsegati niti si prilastiti nobenega člena drugega naroda. Postavljajmo naši zavesti nova zvezna država popolno prostost Adrije.

O tej pogodbi, s katero glede na vprašanje Jadranskega morja v Italiji ne soglašajo, piše »Corriere della Sera«, da nima z dogovori med ententinimi državami nič skupnega. Jugoslovanski načrt obsegata izključno velesrbske načrte, ki bodo na vsak način provzročili skrbi in odporn. Ne glede na gospodarska in kulturna nasprotna, ki ločijo Srbe in pa Jugoslovane monarhije, odklanjajo zadnji vsako misel za odpad in so še zadnji čas doprinesli nedvomljive dokaze za svojo zvestobo do monarhije.

Kilajska napava Avstriji in Nemčiji vojno.

Newyork, 6. (K. u.) »Associated Press« poroča iz Pekinga: Predsednik je v četrtek odobril soglasni sklep kabinka, da se napove Avstriji in Nemčiji vojska.

Pred enačilo bilko pri Soči.

Topovi so predvčerajšnjim gromeli od Tolmina do morja; tudi na Koroskem je sovražnik oživil. Gromenje italijanskih topov najbrže uvaja enačito bitko pri Soči.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 6. Uradno: Sovražno italijansko topništvo je razširilo včeraj svoj ogenj; z menjajočo se silo na celo soško bojno črto od Tolmina do morja.

Italijansko uradno poročilo.

5. avgusta. Na celi bojni črti v trešnji nastopi topništvo ni posebno nastopalo; tudi patrulje so omiceno delovali.

Ponoči na 4. t. m. so poizvedovala sovražna letala in metala bombe na razna obljudena središča med Sočo in Tagliamentom. Škode ni veliko. Sovražno vodno letalo je zadel naš obrambni ogenj; padlo je v reko Pad pri Ponte Lagascuro. Letalce smo ujeli.

Topovska bitka na Krasu.

Dunaj, 6. avgusta. (K. u.) Vojni tiskovni stan: Na bojni črti ob Soči s topovi izredno močno streljajo. Sovražni topnari so posebno na Kras merili. Streljali so zelo pogosto s plinastimi krogljami; tudi prostor za bojno črto so Italijani zelo daleč zadaj obstreljevali.

Naši hrabri letalci so metali včeraj ponoči bombe na kolodvor in tabor Palača; zadeli so velikokrati.

Dasi je bilo oblačno, so se tudi na Koroškem živahnejše borili.

Bissolati odpotoval na bojišče.

Lugano, 5. avgusta. (K. u.) »Messager« javlja: Po včerajšnjem ministrskem svetu je odpotoval Bissolatti na bojišče.

Kaj poročajo Italijani o zračnem napadu na Pulj.

Lugano, 5. avgusta. (K. u.) »Agenzia Stefani« javlja: Napad na vojaške naprave v Pulju, o katerem je poročal Cadorna 3. t. m., je izvedel 36 italijanskih letal. Vsa letala niso metala bomb; ena skupina ni namreč doznala nakazanih ji točk, ker je bilo megleno; vrnila se je domov, ne da bi bila napadla, ker ni hotela zadeliti mesta. To odgovarja stalnemu pravilu Italijanov, ne pa Avstrijcem, ki so tudi v zadnjih nočeh, ko je svetil poln mesec, metali bombe na mnogo obljudnih krajev primorja in benečanske ravni od izliva reke Pad do reke Soče.

(Brzjavni korespondenčni urad opozarja na poročilo mornarice s 4. t. m. s pristavkom, da so bili napadi naših letalcev skozi in skozi naperjeni proti vojaškim napravam na obali in proti tvornicam ob reki Pad.)

Ko je priletela prva skupina italijanskih letal, ki so jih podprali pot kažeči motorski čolni, je zračna obramba v Pulju, katero je admiriral ropot motorjev, preiskavala obzorje z mnogimi žarometi. Neko naše letalo je vrglo na to raketo; sovražni žarometi so takoj ugasnili. Raketa, ki je močno svetila, je razsvetlila našim vojaške utrdbe več pomorske trdnjave, arsenal in otok oliv, kjer se nahaja opirališče podmorských čolnov in zasidrano vojno brodovje. Vrgli smo 6 in pol tone 260 in 162 mm bomb; metala sta jih dva roja letal, ki sta sledila eden drugemu. Ko so se naši letalci vračali, so še dolgo časa opazovali zelo visok rdečkasti žar ognja. Kljub skrajno živahnemu in močnemu ognju mnogoštevilnih obrambnih baterij v Pulju so se vrnila vsa letala nazaj.

Avstrijci so izgubili zadnje dni v zračnih bojih tri aparate; eno 31. julija, ki je padlo, zavito v plamen, pri Podgori v italijanskih črtah na tla; drugo je padlo 300 metrov jugovzhodno od Tolmina zavito v plamen med prvo in drugo črto avstrijskih jarkov na tla; tretje je kmalu sledilo, padlo je na tla nekaj sto metrov od prejšnjega; italijanski topovi so ga takoj uničili.

S prvim letalom je priboril stotnik Baracca svojo 14, z ostalima dvema pa major Piccio svojo 8. in 9. zmago.

Velik italijanski parnik potopljen.

Rotterdam, 6. (K. u.) »Maasbode« poroča: Torpediran je bil italijanski 5572 ton obsegajoči parnik Carlo.

...

Italijansko uradno poročilo iz Albanije.

5. avgusta. Naš poizvedovalni oddelki je trčil 4. t. m. na desnem bregu Vojuše na veliko avstrijsko patruljo; ujeli smo vse može patrulje.

Rusija v vojski.

Naši voji so prekoračili tisto staro črto, iz katere je bil lani izpadel Brusilov in s strašnimi žrtvami zasedel našo zemljo v Galiciji in v Bukovini, ki je sedaj malone zopet popolnoma naša. Naši vojaki potrebujejo na svojem zmagovitem pohodu oddih: prinašati se mora strelivo, izpopolnjevati pratež in orožje; vojaki so tudi ljudje. Rusi so ojačali svojo obrambo na ravni in med rekama Dnestr in Prut. Ni verjetno, da se misijo tu stalno ustaviti; a naše prodiranje zavira, da zadaj izpolnjuje nove postojanke in dovaža ojačbe.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 6. Uradno: Pri vojni skupini maršala pl. Mackensena so mestoma živahnejše streljali s topovji.

Uspeh rumunsko-ruske ofenzive proti bojni črti generalnega polkovnika nadvojvode Jožefa, katero je časopisje sporaz-

zuma najradostnejše pozdravljal, očividno zelo zaostaja za pričakovanjem. Napadi sovražnika v Casinu tudi včeraj niso ničesar dosegli, če izvzamemo velike izgube sovražnika.

V kotu treh dežela v smeri proti Cu-ri Humori smo zopet napredovali. Ogrska deželna bramba in črna vojska sta vrgli sovražnika iz njegovih postojank severozahodno od Radavca, odbili sta hrabro močne ruske protisunke in na to vkorakali v mesto.

Na obeh straneh reke Seret se bližamo meji.

Rusi se besno upirajo napredovanju zaveznikov jugovzhodno in severovzhodno od Črnovic.

Ob Zbruču ruski delni napadi.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 6. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Vojna skupina generalnega polkovnika nadvojvode Jožefa.

Ob Zbruču trajni boji. Rusi so se med Dnjestrom in Prutom postavili iznova na boj.

Bojna črta generalnega polkovnika nadvojvode Jožefa.

Sovražnik se brani ob rumunski meji jugovzhodno od Črnovic. Mi napadamo. Stojimo pri Seretu (kraj) in smo vzeli z besnimi boji Radavc.

Na obeh straneh Moldave in na vzhodnem bregu Bistrice smo iztrgali ruskim zadnjim oddelkom več višinskih postojank.

Z velikimi izgubami za sovražnika so se izjalovili ponovni napadi Rumunov na Casinu in ob Lepsi severovzhodno od doline Putna.

Bojna skupina maršala pl. Mackensa.

Med gorami in Donavo so se pričeli na nekaterih mestih boji.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 6. Veliki glavni stan:

V Bukovini napredujemo.

Ruska uradna poročila.

1. avgusta. Zahodno bojišče: Sovražnik je napadel severozahodno od Brodov pri kraju (došlo nečitljivo) po močni pripravi s topovi naše postojanke; deloma jih je zasedel. Ojačanja so sovražnika po vročem boju vrgla iz njih in so vzravnala položaj. V tem boju se je odlikoval 419. polk.

Naše čete so podvzeli v Galiciji proti Trembovli delno ofenzivo; napadle so sovražnika pri Grzimalovu, katero so po boju vzele. Odbili smo ponovne sovražne poizkuse, da bi prekoračil reko Zbruč severno od Husiatina in južno od Bzrica. Sovražnik je napadel 31. julija s premočnimi silami naše postojanke med Zbručem in Dnjestrom pri Zalučih, Germakovski, Ucie Biskupie; v ljuti borbi je prisilil naše čete, da so se morale mestoma umakniti čez Zbruč. Izgube naših čet so bile težke, posumno je trpel častniški zbor.

Med Dnjestrom in Prutom je sovražnik 31. julija trdrovratno napadal dalje, posebno ob (nekaj besedi je v brzjavki izpadlo). Naše čete so bile prisiljene, da so se morale umakniti nekoliko proti vzhodu.

V Karpatih smo odbili pri Lipitulu (Sučavska dolina) neznačne sovražne napade. Pri Briazi (dolina Moldave) so se naše čete nekoliko umaknile.

Rumunski bojna črta. Sovražnik je napadel jugozahodno od Kimpolunga pri Neagri naše čete. Prisilil jih je, da so se morale umakniti nekoliko proti vzhodu. Na ostali bojni črti so streljali s puškami.

Kavkaško bojišče. Položaj se ni izpremenil.

2. avgusta. Zahodno bojišče. Naše čete so popustile svoje postojanke severozahodno od Hotina med Zbručem in Dnjestrom pri Kudrincih in pri Mihalovki. Med Dnjestrom in Prutom nadaljuje sovražnik svojo ofenzivo; svoje napore osredotočuje predvsem na naš breg Dnjestra. Ko se je nagibal dan 1. avgusta, je zasedel sovražnik Pieriebijkovce, Črni Potok, Dobronovc, Horošovc in Kačurmik. Naše čete so se umikale proti vzhodu.

V Karpatih je potisnil sovražnik naše čete zahodno od Putne.

Pri Ruski Moldavici so naše čete odbole napad Avstrijev, nato so izvedle protinapad in ujeli enega častnika, 152 mož in zaplenile 8 strojnih pušk.

Na ostali bojni črti so streljali poizvedovalci.

Rumunski bojna črta. Pri mestih Pavh in Lamontilu je sovražnik podil naše čete nekoliko proti vzhodu. Na ostali bojni črti so streljali s puškami.

Kavkaška bojna črta. Nobene izpremembe.

Na Vzhodnem morju so prileteli 31. julija sovražni letalci sedemkrat na raznih točkah obali in nad otokom zaliva Rige. Na Arensburg so vrgli brez uspeha 20 bomb. Sovražna letala so priletela do Kuivasta, kjer smo jih sprejeli s topovskim ognjem. Zepelinovec je preletel Cerel. Naša skupina 24 letal, poveljeval ji je podpol-

kovnik Konovalov, je napadla kolodvor Vojkani proge Lida-Molodečno; vrgla je nad 60 bomb na vas Miklavjeviči, jugozahodno od Smorgona in na Sinjevko.

3. avgusta. Zahodno bojišče. Sovražnik je napadel naše postojanke pri izlivu Zbruča. Po besni borbi so se mestoma naše čete umaknile čez Zbruč. Sovražnik je zasedel Latkovce, Trubčin in Volkovce. Naše čete se umikajo med Dnjestrom in Prutom proti vzhodu.

V Karpatih je sovražnik prebil naše postojanke in zasedel Falken(?). Severno od Kimpolunga se bijejo naše čete ob Moldavici.

Rumunski bojna črta. Pod pritiskom sovražnika smo popustili Kimpolung. Naše čete se bijejo ob Bistrici; na ostali bojni črti streljajo s puškami.

Kavkaško bojišče. Severovzhodno od Kigija smo odbili turške napade. Na ostali bojni črti se položaj ni izpremenil.

Vojška v zraku. Pri Hotinu je sestrelil letalni ritmojster Kozakov svoje 15. sovražno letalo. Avstrijske letalce smo ujeli.

Rumunsko uradno poročilo.

2. avgusta. Severno od Dorne Vatre so zasedle ruske čete označeno jim obrambo črto zahodno od Kimpolunga. Na zahodni meji Moldave so streljali s puškami in slabo s topovi. Med dolinama Casinu in Putna smo odbili več sovražnih napadov na visoko planoto Magura. Ujeli smo 70 mož. Ob Putni in ob Seretu nastopi poizvedovalnih čet in ogenj s topovi. V raznih odsekih smo odbili več sovražnih poizvedovalnih oddelkov. Od Donave do Črnega morja je mirno.

Junaške naše neutrudljive čete v Bukovini korakoma napredujejo. — Rumuni slijevajo napadajo. — Pred mestom Seret.

Dunaj, 6. (K. u.) Vojni tiskovni stan:

V Bukovini se je sovražni odpor nekoliko okrepil.

Na ravnini med Dnjestrom in Prutom je kljuboval Rus našim napadom, a v goratem delu Bukovine so naše junaške čete pridobivale neutrudljivo korak za korakom na prostoru. Zasedle so Radavc, Hadikfalvo, Solko in Mardzino v dolini Sučava, stoe pred vratmi mesta Seret in so oddaljene približno dan hoda od mesta Sučava.

Rumuni v dolini Casinu znatno slabje napadajo.

Črto, iz katere je izpadel 1. 1916 Brusilov, v Bukovini prekoračili, v vzhodni Galiciji pa leži že 60 kilometrov za našo novo bojno črto.

Berlin, 6. (K. u.) Wolff poroča: Na vzhodu smo vzhodno od Črnovic dosegli in prekoračili tisto črto, iz katere je izpadel leta 1916 Brusilov na ofenzivi. V vzhodni Galiciji pa leži že 60 kilometrov za našo novo bojno črto.

Rusi so se med Dnjestrom in Prutom, kakor tudi južno od Pruta ustavili in se iznova močno branijo.

V Radavški kotlini smo kot sad uspešnih bojev zadnjih dni v gorah zasedli Radavc. Ljuti odpor, ki so ga Rusi še pozikušali pred mestom, so zrušile avstrijske čete, ki so se hrabro branile. Vzhodno od tam smo dosegli Terebelestie in Hadikfalvo.

Zaveznički so toraj zasedli velik del železnice, ki vodi iz Črnovic v Sučavo. Na višinah vzhodno od Moldavice in Bistrice napredujemo. Pri Lungeni in v dolini Bistrice so se izjalovili ruski protinapadi.

Rusi se umikajo tudi južno od Bistrice. Prekoračili smo reko Neagru in dosegli višine Vfr. Caino do doline V. Saca.

Na Mgr. Casinului se kopijo izgube Rumunov. Odbili smo vs. enapade na živo branjeno goro, kakor tudi na višine vzhodno od samostana Lepsa.

Med umikanjem je izvedla ruska 12. konjenička divizija še vzhodno od Kimpolunga celo vrsto najširih grozovitosti. Pri Frumosi smo našli celo vrsto razmesarjenih ženskih trupel.

Izpraznitez Moldave. — Rumunski ministri v Petrogradu. — Kornilov proti shodom vojakov. — Upori v 10. ruski armadi. Vojski zapustili strelske jarke in so veliko častnikov ustrelili. — Kornilovi pogoji, da je sprejet vrhovno poveljstvo. — General Ruski vojni diktator. — Pol milijona japonskih vojakov v Mandžuriji.

Daily Chronicle javlja iz Petrograda: Rumunski ministri so se pripeljali v Petrograd, kjer se pogajajo o postopanju z rumunskimi begunci v Rusiji. Ker se Rusi umikajo v Bukovini, so pričeli izpraznjevati tudi Moldavo. — Ruski listi poročajo, da je Kornilov prepovedal vojakom proti smrtni kazni vse shode za bojno črto. — Preko Stockholma javlja iz Petrograda: Deli 10. ruske armade so zapustili strelske jarke. Vojski so se uprli in umorili veliko častnikov. Poveljnikom so izjavili, da ne bodo več prenašali povelj častnikov in da ne bodo ubogali Kersenskega, ker je izdal revolucionjo, kateri načeloma nasprotuje zadnja njegova povelja. Moštvo zahteva, naj Kersenskega sodi vojno sodišče. General je poizkušal vojake na lep način pomiriti, a izjavili so, da se bodo nad Petrogra-

dom maševali, ker so njih delegate zaprli. Kerenskij je brzjavno zapoved

Gauchy. Zahodno od Cerny sta se dva nemška napada, ki sta se pričela ob 2. uri popoldne, izjalovila v našem ognju, še predno sta mogla doseči naše črte. Na obeh bregovih znatno delovanje artiljerije v odsekih Avocourt in Donaumont.

Belgijsko uradno poročilo.

Vsled slabega vremena je bilo artiljerjsko delovanje na celi fronti omejeno. Pred Ramscapelle smo obstreljevali dve nemški bateriji.

Angleško uradno poročilo.

5. avgusta. Ponoči smo zopet vzeli del strelkega jarka vzhodno od Monchyle-le-Preux, v katerega je sovražnik 2. t. m. vdrl. Naše postojanke na tem prostoru, ki jih je sovražnik v noči 2. avgusta napadel, so zopet popolnoma v naši posesti. Na fronti pri Ypernu so Francozi prodri vzhodno od Kortekerta naprej. Ponoči je močno deževalo.

Boji na Francoskem.

Berlin, 6. Wolff poroča: Prva bitka za opirališče podmorskih čolnov se je bila. Angleži so jo izgubili. Tudi 5. avgusta, šesti dan napada, niso ponovili poizkusa, da bi prebili, ki se jim je prvič izjalovil.

Naš uničevalen ogenj smo namerili na močna zbiranja Angležev v jarkih pri gorri Freesenv, v kali smo zadušili napad, ki ga je bil tam sovražnik pripravljal.

Na obeh straneh prekopa pri Hollebeke smo ujeli 4 častnike in 50 mož in zaplenili 4 strojne puške; pri Bixschoote smo pa ujeli 14 mož in zaplenili 10 strojnih pušk.

Angleži so ponoči na 6. avgusta celo noč napadali v ovinku pri Ypernu. V ogaju nemških pušk so cepali povrsti angleški oddelki.

Nad 1 milijon mož.

Lugano, 4. Milanski listi soglašajo v tem, da je nova bitka na Flanderskem največji napor Angleške. Angleži sami so v tej bitki zastavili nad 1 milijon mož. Po francoskem mnenju je to najsirovitejša bitka cele svetovne vojske; pripravljena je kot trajna bitka.

Krisa na Francoskem.

Bern, 6. avgusta. (K. u.) »Journal du Peuple« se zelo ostro obrača proti Ribotu, ki je izdal socialiste. List zahteva od Thomasa, ki je žal še ostal minister, potne liste za Stockholm, novo vojaško politiko, novo diplomatsko politiko in popolno svobodo za časopisje. Če Thomas v 14 dneh ne izposluje teh zahtev, se bodo socialisti popolnoma ločili od vlade.

Ribot prikriva.

Curih, 6. Pri interpelaciji Renaudela o vladni politiki ministrski predsednik ni hotel odgovoriti na vprašanje poslanca Cachina, če februarski dogovori s Petrogradom še obstajajo, če da to ni v interesu dežele. S tem je indirektno priznal obstoj aneksionističnih pogodb. Pozneje je poslane Montet izjavil, da žal ni vse napačno, kar je povedal dr. Michaelis. Montet je opozarjal na dvoumen odgovor Ribotov in s tem utemeljeval odklonilno stališče socialistov levice nasproti vlad.

Slovenska brambna dolžnost v Kanadi.

Rotterdam, 6. avgusta. (K. u.) »Nieuwe Rotterdamsche Courant« poroča iz Londona: Zakonski načrt o brambni dolžnosti je potrdil tudi brazilska senat.

Razna poročila.

Stockholmska konferenca.

Stockholm, 6. avgusta. (K. u.) Mednarodna socialistička konferenca je končnoveljavno določena na 9. sept.

Izdatri Brazilije za vojsko.

Pariz, 6. avgusta. (K. u.) »Temps« javlja iz Rio de Janeiro: Kongresu se predlagata, naj dovoli 250,000.000 frankov armadi in mornarici.

Združene države zaplenile jeklo.

Amsterdam, 6. avgusta. (K. u.) »Tmes« javlja iz Newyorka: Wilson je zapisal izvozu namenjeno jeklo, ki ni določeno v vojne namene zaveznikom.

Estlandski deželnki zbor.

Stockholm, 6. (K. u.) Nekemu politiku iz Estlandije so brzjavili, da je dovolila začasna vlada estnski deželnki zbor, ki se bo otvoril 13. julija v Revalu. Štel bo 70 poslancev. Estlandski jezik bo z ruščino enakopraven. Svedi, 8000 jih biva v Revalu, bodo smeli z oblastmi občevati švedsko.

Dnevne novice.

Smrtna kosa. V Steinhofu na Dunaju je v ondotni vojaški bolnišnici dne 1. avgusta letos po zelo mučni bolezni v dobi 41 let umrl g. France Zobec, posestnik v Nemški vasi pri Ribnici, nad dve leti črnovojnik. Velecenjeni rodbini naše iskreno sožalje.

— **Zdravstveno stanje podmaršala pl. Mattanovicha.** vojaškega poveljnika v Bosni se je glasom poročil iz Sarajeva izboljšalo.

Ob 70letnici nemškega pesnika Otokarja Kernstocka. je nižjeavstrijski deželnki odbor ustanoval v deželnem učiteljskem seminarju stolico za govorništvo in poklical nanjo kot prvega profesorja Kernstocka. Pesnik je ponudbo sprejel ter se jeseni preselil na Dunaj. Za stanovanje mu je cesar Karrel nakazal mali paviljon na desnem krilu helvederskega gradu, kjer je deset let stanoval glasbenik Bruckner.

— **Doklade za Čuhovščino so že doveljene,** kakor poroča »Čeh«, ter se v najkasnejšem času nakažejo.

— **Izmenjani invalidi,** ki so dosli v Kolin: Lovec Anton Farnik, lovski bat. 7; Dominik Fantamek, pp. 97; Ivan Kos, pp. 17; Valentin Linhart, pp. 7; Anton Loris, lovski bat. 7; Anton Molc, pp. 17; Nam Poligrino, str. p. 5.

— **Vojške vesti.** Nadporočnik Rudolf Ortner 17. pp. je dobil znak za zrakoplove. Nadporočnik Ivan Wanko 17. pp. je prestavljen v izvenslužbeno razmerje.

— **Požig.** Iz Krtine pri Dobu nam poročajo: V pondeljek 30. julija je požar uničil dvema gospodarjem vse; ostal je samo en kozolec. Goretji je začelo pri M. Paštebar, po domače pri »grofu«. Gospodar je v francoskem ujetništvu, ker se je ravno vračal iz Amerike, ko se je vojska začela. — Vsled velike suše in bližine se je požar takoj razširil tudi na poslopje J. Kokalja, po domače »Bunc«. Oba domova sta zgorela do tal, razen tega vse žito, seno in deloma tudi obleke. Kokalj in hči sta dobila pri reševanju hude opeklino. Kako je nastal požar? Navedenega dne je prišel 9letni begunec Milan, stanujoč s svjimi v Krtini štev. 50, k »grofu« prosit kruha; ker ga niso imeli, ga ni dobil. Nato je šel Milan v trgovino Hiršman, kupil je tam vžigalice, eno vžgal in jo vrgel pri »grofu« na suho slammato streho, pa je bilo dovolj. To vse je nekdo videl, a od dače, da ni mogel preprečiti.

— **Smrt gorskoga vodnika.** Gorski vodnik Franc Urbas je nesel te dni na več lovskih stojišč v triglavskem pogorju sol za divje koze; o tem je smrtno ponesrečil — padel je preko skalovja in se ubil.

— **Več prizorov iz italijanske armade** vsebuje med drugimi slikami »Illustrirani Glasnik«, ki izide ta teden. — Ker so naravne, predstavljajoč resnične dogodke pri našem neprijatelju, ter vobče krasne slike, opozarjam na to številko.

Ljubljanske novice.

— **I Vsi begunci** se opozarjajo na javne razglase v tukajnjih slovenskih dnevnikih, ki so brez sredstev in ki bivajo v mestni občini ljubljanski, da se zaradi dodelitve podpore pravočasno zglase pri mestnem agistratu.

— **Plinarna.** Pred kratkim se je mudil v Ljubljani dr. Hugo Strache, izredni profesor za razsvetljavo, da z merodajnimi faktorji razmotrica vprašanje, če in v kolikor bi se v ljubljanski plinarni dal uporabiti rjavi premog. Upanje je, da bo mestna plinarna jeseni, morebiti že v drugi polovici septembra pričela zopet delovati —

— **Gozdarska vest.** Inženir Herbert vitez Schöppl pl. Sonnwalden je sprejet kot gozdarski tehnik z gozdarskotehnično službo politične uprave na Kranjskem.

— **I Garnizijska požarna brama v Ljubljani.** V Ljubljani se je od etapnega štacijskega poveljstva po stotniku ing. Perschke ustanovila garnizijska požarna brama, obstoječa iz 20 mož, ki so bili v mirnem času večinoma vse že ognjegasci. Vodi jih ing.-poročnik Paar. Gasilno orodje je shranjeno v Scagnettijevi tovarni za državnim klobovrom. Namen nove požarne brambe je v prvi vrsti gasiti pri požarih eračnih poslopij, v drugi vrsti pa je njen načela pomagati ljubljanski požarni brambi pri večjih požarih.

— **I Izleti za dijake državne realke v Ljubljani** začnejo ta teden, kakor je razvidno na črni tabli v auli realke. Uljudno se vabijo dijaki bivajoči v Ljubljani.

— **I Nakup trgovine.** Firma Balkan, ki je v rokah Jadranske banke, je kupila javno skladisčo Krisper & Tomažič; Jadranska banka sama pa je kupila za hrbotom veletržca Lillega, ki je ravnatelj sladkornega oddelka Jadranske banke, firmo Krisper-Coloniale in I. A. Hartmann (last Avg. Tomažiča). Jadranska banka prevzame obe firmi s 1. sept.

— **I Peki se opozarjajo,** da pridejo po moko šele v četrtek in ne v sredo.

— **I Umrl so v Ljubljani:** Lovro Smole, črnovojniški delavec. — Ana Fava, žena knjigovodje, 30 let. — Josip Božič, dijak, 15 let. — Martin Dolenc, delavec, 57 let.

— **Ivana Hočevare,** mestna uboga, 61 let. — Simon Braun, bivši jermenarski pomočnik, 89 let.

— **I Razdelitev mesa na rumene B izkaznice.** V sredo, dne 8. avgusta 1917 popoldne bo mestna aprovizacija razdeljevala v cerkvi sv. Jožefa na rumene izkaznice, zaznamovane s črko B, goveje meso po 2 K kilogram. Določa se naslednji red: od pol 2. do 2. štev 1 do 200, od 2. do pol 3. štev. 201 do 400, od pol 3. do 3. štev 401 do 600, od 3. do pol 4. štev. 601 do 800, od pol 4. do 4. štev. 801 do 1000, od 4. do pol 5. štev. 1001 do 1200, od pol 5. do 5. štev. 1201 do konca. Družine do 3 oseb dobe ½ kg, s 4 in 5 osebami ¾ kg, s 6 in 7 osebami 1 kg, z več kot 7 osebami 1 ¼ kg. Prinesti je s seboj izkaznico za meso.

— **I Razdelitev mesa na rmene in rdeče A izkaznice.** V sredo, dne 8. avgusta popoldne bo mestna aprovizacija iz svojega skladisča v cerkvi sv. Jožefa oddajala od 5. do 6. ure goveje meso za vse oseme in rdeče izkaznice, ki so zaznamovane s črko A. Družine do 3 oseb dobe ½ kg, s 4 in 5 osebami ¾ kg, s 6 in 7 osebami 1 kg, z več kot 7 osebami 1 ¼ kg. Prinesti je s seboj izkaznico za meso.

— **I Prodaja moke za stranke.** Strankam se bo prodajala moka od srede 8. avgusta do včetega četrtega 16. avgusta. Na vsako izkaznico se dobi ½ kg pšenične moke za kuho po 66 vin. kg in ¼ kg koruznegra zdroba kilogram po 90 vin. Ostanek moke je napovedan zanesljivo v petek dne 17. avgusta 1917 dopoldne.

— **I Našla** se je v Kolodvorski ulici zapestnica z obeskom. Dobi se v trgovini pri »Ažman« Šolski drevored.

— **I Našel** se je zlat prstan pri obrtniški. Dobi se Mala čolnarska ulica 12.

Gospodarske težanke.

— **Kako je s premogom na Dunaju.** Na Dunaju so uredili vprašanje glede premoga na ta način, da so uvedli »nakupne liste«. Vsak, kdor hoče dobiti premog, mora podati pisemo izjavo, da nima v zalogi nad 200 kg premoga (koksa) ali 250 kg rjavega premoga. Vsako samostojno gospodinjstvo dobi na teden 28 kg premoga, ali pa 35 kg rjavega premoga, vrhu tega vsakih 14 dni še 10 kg ozir. 15 kg za perilo. Kdor kak teden ne pride po premog, izgubi pravico do dotične količine. Po premog mora vsak sam priti ozir. ponj poslati. Podnajemniki ne dobe premoga. Kakor poročajo dunajski listi, so majhni dunajski trgovci s premogom zopet začeli dobivati blago od velikih dobaviteljev. Tako bi bili Dunajčani vsaj za silo prekrbljeni s premogom. Kaj pa druga mesta? Ali morda misli kdo, da bomo drugod s potrežljivostjo kurili? Zahetamo, da se nemudoma zagotovi tudi ljubljanskemu prebivalstvu vsaj enaka količina premoga kakor dunajskemu!

— **Ker zastaja v Zemunu preveč zavlekiva,** se ustavi do preklica, najbrže samo za kratki čas, sprejem poštnih zavzkov za Turčijo.

— **Uzorci za naročila premoga,** predpisani od ministrstva za javna dela, se dobe pri c. kr. revirnem rudarskem uradu v Wiedmayerjevi hiši, vogal Resljeve in Št. Peters ceste med uradnimi urami po 20 v oziroma 15 vinarjev komad.

— **Izkažnice za sveče** so dobili v Avstriji te dni. Kdor ima električno ali plinsko razsvetljavo v stanovanju, dobi na mesec eno sveče v teži 1 ½ kg, ki bo stala 10 vin. ; kdor sveti s petrolejem, dobi po tri sveče na mesec.

— **Ugodna žetev na Ogrskem.**

Budimpešta, 6. avgusta. Žetev je skoraj končana. Kakor se da presoditi, je predelala Ogrska letos 50 milijonov metrskih stotov žita — eno četrtnino več kot lani. Tudi koruza kaže lepo. Moka je že v prometu in je izborne kakovosti.

— **Več moke** so nakazali prebivalstvu v Budimpešti; namesto, šest dobi sedaj vsaka oseba po 7 kg moke na mesec, in sicer 58 odstotkov hele moke.

— **Požarna brama v Alt-Aussee** je nalepila lepak, ki se glasi dobesedno: »Pozor! Alt-Aussee, dne... 19.. Vsi nastopi v paradi, tudi pogrebni, so do nadaljnega ustavljeni. Poveljstvo.«

— **Tuji morajo zapustiti Solnograd.** — Salzburger Volksblatt objavlja poziv tujem, naj nemudoma zapuste Solnograd. Prehrana mesta postaja od dne do dne slabša in težavnejša, ker vsa živila, ki jih je mogoče dobiti, pokupijo hoteli za tuje. V teh razmerah je tujski promet za domače prebivalstvo težka nevarnost, zato naj se tuji nemudoma odstranijo.

— **Pomanjkanje premoga radi pomanjkanja delavcev.** Trboveljska premogokopna družba je v prvi polovici leta 1917 pridobila okoli 30 odstotkov manj premoga. To je posledica nezadostnega števila delavcev in njihove zmanjšane delazmožnosti. V drugi polovici leta bo vsled oproštive rudarjev od vojaščine boljše. Družba je prosila vladu, da bi smela zvišati cene premogu.

Vinske cene na Nemškem. Ker so se cene vinu skrajno zvišale, je predsednik nemškega vojnega prehranjevalnega urada sklenil, da v bodoče ne bodo več dovoljene javne dražbe za vino. Samo lasten pridek bo smel vinogradnik postaviti na dražbo. Deželnim vladam je prepuščeno, določiti najvišje cene vinu.

— **Išče se čebelar.** Na »Slovensko osrednje čebelarsko društvo« v Ljubljani je došlo vprašanje, če more dobiti kakega izurjenega čebelarja, ki bi bil voljan na nekem posestvu v bližini mesta Posega, Slavonija, urediti večji čebelnjak in istega oskrbovali. Pogoji bi bili ugodni. Dotični je lahko oženjen z odraslenimi otroci, ki tudi dobro tam delo, lahko je pa tudi samec. Ponudbe na »Slovensko osrednje čebelarsko društvo« v Ljubljani.

goslovenskega kluba dr. Korošec sklical parlamentarno komisijo Jugoslovanskega kluba k posvetovanju, še predno je padla končna odločitev.

To bi bila cena, za katero bi se žrtvali gospodje dr. Steinwender, Stölzel, Dobering in Pacher ter vstopili v kabinet. Uganka pa je, kako si predstavlja dr. pl. Seidler realiziranje nemških belangov.

Zborovanje Poljskega kola v Krakovu.

Krakov. 6. avgusta. Pred začetkom zborovanja poljskih poslancev so razvili vsepolski in socialno-demokratični poslanci močno protinemško agitacijo. Razširjali so s strojem pisane letake, v katerih zahtevajo osvoboditev Pilsudskega in zaprtih legijonarjev. Ob 3. uri popoldne se je zbrala pred poslopjem, kjer se je vršilo zborovanje, velika množica. Seja je bila otvorjena ob tri četrtna na 5 in tedaj je hotela množica vdreti v dvorano, toda policija je to preprečila. Ker je nemir naraščal, so poslanci intervenirali pri ravnatelju police, da hočejo sami demonstrante pomiriti. Kmalu nato so se demonstrantje razšli.

V seji ni prišlo do nikakih sklepov. Predložene so bile le pritožbe radi aretacije Pilsudskega in legijonarjev. Poslanec Daszynski je govoril zelo ostro in je predlagal, naj se vstvari v narodnih vprašanjih enotnost, v vseh drugih zadevah naj postopajo stranke samostojno. Posvetovanja se danes nadaljujejo. Kakor poročajo, ni misliti, da bi bil gališki vojaški namestnik nadomeščen s civilno osebo. In sicer radi vojaških vzrokov.

Krakov. 6. (K. u.) Poljsko kolo se je posvetovalo dva dni. Sklepov je več. Glede na stališče nasproti vladi so sprejeli predlog poslanca Zieleniewskega, ki slove: Poljsko kolo izjavlja, da smatra sestavo parlamentarne vlade v sedanjem trenutku za nereelno. Kar pa računa s sestavo ministra, zahteva od sedanjega kabineta, naj uresniči zahteve, ki so bile predložene že prejšnjim vladam in zavzame čakalno stališče. Podpirala se bo vlada, če bo predložene zahteve izpolnila.

Pravni odsek.

Dunaj, 6. avgusta. Justični odsek je imel danes sejo. Dr. Ofner je poročal o sklepih gospodske zbornice glede treh pravosodnih predlog glede vojaškega pravosodstva. (Revizija odsodb vojnih sodišč, sestava poročnih listin in razširjenje vojaškega sodstva na civilne osebe.) Poročevalc je predlagal, naj se premembe gospodske zbornice odklonijo in naj vztraja poslanska zbornica na svojih sklepih. Po dolgi debati, katere se je udeležil tudi voditelj justičnega ministra, je odsek sprejel poročevalcev predlog.

Ruske zmede.

Kerenskij ostane. — Novi program Kerenskega. — Moskovska konstituanta. — Velikanska ruska manifestacija v Ameriki.

Agentura je poročala 5. t. m.: Po novem posvetu dne 4. t. m. v zimski palači je z ozirom na način, zopet Kerenskij umaknil svojo demisijo. Začasni odbor dume je smatral za neobhodno potrebno, da sestavi vlado Kerenskij. Na skupnem zboru izvršilnih odborov delavskega in vojaškega sveta in zastopnikov kmetov so vključljub odporu maksimalistov sklenili s 147. proti 42. glasovom, 42 jih ni glasovalo, da soglašajo z izjavo vlade z dne 21. julija in da pozivajo vse stranke, naj se udeleže vlade. Zvezcer 4. t. m. se je Kerenskij posvetoval z voditelji strank. Kerenskij je izdal izjavo, v kateri izvaja: Zastopniki socijalističnih, demokratičnih in liberalnih strank so sklenili, naj prenosujem ministrstvo. Ker se v sedanjih okolnostih ne morem odtegniti povrjeni mi dolžnosti, smatram to dolžnost za izrečeno zapoved dežele, naj kolikor mogoče kmalu sestavim krepko revolucionarno moč. Blagobit domovine in republike zahleva, da se opusti spor strank. Ne glede na lastne koristi naj vsi ruski državljanji sodelujejo pod pogoji in v razmerah, ki jih zapoveduje potreba vojske, da ohranimo armado sposobno za boj in da zopet ponovimo gospodarsko moč države. Izpremeniti se mora red in razdelba vladinih del. — Moskovske narodne skupščine se udeleži, kakor poroča »Humanite«, 850 delegatov. Na skupščini bodo izvolili dobrodelni odbor za rešitev Rusije in mu podeliли velika pooblastila. — »Neue Züricher Zeitung« javlja iz Newyorka: Rusi, ki žive v Ameriki, so priredili velikansko manifestacijo. Vodil jo je socialistični revolucionar Rutenberg. 4000 Rusov se je izjavilo za solidarnost delavcev vseh dežel.

Finski deželni zbor se ne pokori razpustu (?). — Delavski in vojaški svet proti samoupravi Finske. — Rop v ruskem senatu.

Iz Stockholma: Iz Haparande se javlja: Finski deželni zbor se ne bo pokoril zapovedi o razpustu. — »Agentura« poroča dne 4. t. m. iz Helsingforsa: Na skupnem zboru delavskega in vojaškega sveta, od-

borov brodovij in polkov, ki so se ga udeležili tudi generalni gubernator, poveljnik mornarice, podpredsednik senata Tokoi in voditelj finske socialne demokracije Huttunen, so po živahnih razpravah sklenili sledečo resolucijo: 1.) Vsi ruski državljanji morajo ubogati, kar zapove začasna vlada, ki je postavni organ ruske revolucionarne demokracije. 2.) Finska demokracija je storila napako, ker je razglasila samoupravo, ne da bi se bila sporazumela z rusko demokracijo. 3.) Edini izhod bi bil, če bi ustavili mešano komisijo, v kateri naj bi poravnali spor. — »Reuter« javlja: Z avtomobilom se je dne 4. t. m. pripeljalo šest mož pred senat. Vojake, ki so stražili, so zvezali; udri so v posvetovalnico, kjer so uropali lepo, srebrno soho Katarine II. in druge dragocenosti; plen je vreden poldrug milijon rubljev.

Ukrainci skličejo lastno ustavodajalno skupščino. — Za samoupravo Besarabije. — Peti ukrajinski polk prisegel zvestobo ukrajinskemu osrednjemu svetu. — Sv.

Oče za neodvisnost Ukrajine (?).

V Ukrainski se pripravljajo, da skličejo lastno ustavodajalno zbornico. Jeseni upajo, da bodo vpeljali ukrajinsčino v vse ljudske šole. Besarabski Rumuni so se pogodili z Ukrajinci, kako naj se izvede samouprava Besarabije. V Odesi so borovali rumunski častniki in vojaki, ki so zahtevali, naj se v Besarabiji poučuje rumunsko. — Kijevski listi poročajo, da je prisegel neki ukrajinski polk zvestobo ukrajinskemu osrednjemu svetu in sklenil, da bo branil v bodoče le ukrajinske koristi. — »Allgemeen Handelsblad« poroča: Lvovski nadškof grof Szeptycki se želi podati v Kijev kot trajni papežev nuncij. S tem poslaništvo bi Sv. Oče pripoznal neodvisnost Ukrajine.

Začasna vlada Finske.

Stockholm, 6. Tri četrtnine poslancev razpuščenega finskega deželnega zabora so se konstituirali kot začasna vlada Finske.

Šekov in Hindenburg.

Berlin, 6. (K. u.) Povodom zmag v vzhodni Galiciji sta si brzojavila generalni poročnik Šekov in maršal Hindenburg.

George in Sonnino o vojnih ciljih.

London, 4. Novi odbor za vojne cilje je imel v Queen's Hallu zborovanje. Navzoči so bili med drugimi: Italijanski zunanjinski minister Sonnino, srbski ministrski predsednik Pašić, mnogo ministrov in poslancev in nadškof iz Canterbury. Sonnino je izjavil, da je Italija posegla v vojsko, da brani svoje pravice, ko je Avstrija v soglasju z Nemčijo prekršila trozvezo. Posebna cilja Italije sta: osvoboditev naših bratov izpod jarma in popolna gotovost naše neodvisnosti.

Lloyd George je izjavil: Borimo se, da premagamo najbolj nevarno zaroto, ki se je kedaj kovala proti svobodi narodov. Kaj bi bilo iz sveta, če ne bi mi vstopili v vojsko? Belgija, Srbija, Crnogora, nekaj najlepših provinc Francije in Rusije je opustošenih. Če ne bi bilo Angleške, bi cela Evropa prišla pod suženjstvo in milost ene velike gospodijoče sile. Bilo bi pač mnogih narodov, pa samo ena velesila, ena velika armada in dve brodovi, namreč nemško in angleško. Mi smo napravili konec častilskomnim načrtom Nemčije. Gotovi ljudje pravijo, da sedaj ni več nevarnosti, zakaj ne sklenete miru? Cesar govori sedaj drugače, skromnejše, samo o obrambi nemških tal. Nihče ni nameraval vpasti v Nemčijo. Vendar pa niti on, niti novi državni kancler ne povesta, da se zadovoljita samo z nemškim ozemljjem. Oba gladko gorovita o miru, besede »vzpostavitev« pa še ne moreta popolnoma izpregovoriti. Predno gremo na mirovno konferenco, se morata naučiti izpregovoriti to besedo. Vojska je strašna, pa ne tako strašna kot slab mir. Nek mož v zelo visoki službi Nemčije je dejal, da bo kmalu mir, da pa se bo v desetih letih zopet pričela vojska.

Učenec

iz boljše hiše in dobro šolsko izobrazbo sprejme se takoj pri Ant. Adamčič, Kranj trgovina z galanterijskim in modnim blagom. 1919

Lesni delavci

se iščejo za takojšnje delo in nastop:

2 ura od železnice v bližini Feldkirch na Koščem. Delo je v lepem graščinskem gozdzu za pripravljanje 4 metre dolgih hlodov (krijev) in lesa za papirnice nad 2000 metrov. Delo traži do snega in tudi prihodenje leto. Dobra dnevna plača. Za prehrano, ki jo preskrbi občina, dobre delavci še prizoblikajo od gospodarja. Želi se 4-6 delavcev z naddelavcem, ki razume tudi nemščino. Istočasno se išče tur in žagar na prav dobro dvojnato žago na turbino v Feldkirchnu. Nastop takoj. Delo skozi celo leto. Vprašanja na upravo »Slovenca« pod št. 1708 (če-je možno v nemščini).

Tisk »Katoliške Tiskarne«.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.